

PATVIRTINTA
Šiaulių Salduvės progimnazijos direktoriaus
2024 m. gruodžio 4 d.
įsakymu Nr. V-24-273(1.3)

ŠIAULIŲ SALDUVĖS PROGIMNAZIJOS PIRMOSIOS PAGALBOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pirmosios pagalbos organizavimo ir darbuotojų veiksmų vaikui susirgus ar patyrus traumą tvarkos aprašas (toliau – aprašas) reglamentuoja pirmosios pagalbos organizavimo ir darbuotojų veiksmų, įvykus traumai ar vaikui susirgus, tvarką Šiaulių Salduvės progimnazijoje.

2. Aprašą įgyvendina mokyklos darbuotojai ir kiti teisės aktais numatyti darbuotojai.

3. Aprašas parengtas vadovaujantis teisės aktais:

3.1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2011 „Bendrojo ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“.

3.2. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 22 straipsniu, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymu, 2002 m. gegužės 16 d. Nr. IX-886,

3.3. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2024 m. spalio 10 d. Nr. V-1135 įsakymu „Dėl mokinių, išskyrus besimokančius pagal aukštojo mokslo programas, nelaimingų atsitikimų tyrimo tvarkos aprašo,

3.4. bei Sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos švietimo ir mokslo ministro įsakymu 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. V-1035/ĮSAK-2680 „Dėl Sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimu 2016 m. liepos 21 d. Nr. V-966/V-672.

3.5. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. V-450 „Dėl sveikatos priežiūros įstaigos pirmosios medicinos pagalbos rinkinio aprašo, pirmosios pagalbos rinkinio aprašo ir sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos, teikiant pirmąją medicinos pagalbą, aprašo patvirtinimo“,

3.6. 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).

4. Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, vykdančio veiklą švietimo įstaigoje, kvalifikacinius reikalavimus reglamentuoja Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymai ir kiti teisės aktai.

5. **Šiame apraše vartojamos sąvokos:**

5.1. **Progimnazija** – juridinis asmuo, valstybės narės juridinio asmens ar kitos organizacijos padalinys, įsteigtas Lietuvoje teisės aktų nustatyta tvarka, kurio pagrindinė veikla yra formalusis arba (ir) neformalusis švietimas.

5.2. **Progimnazijos darbuotojas** – progimnazijoje dirbantys pedagogas, administracijos atstovas bei kitas darbuotojas.

5.3. **Teisėti mokinio atstovai** – mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai).

5.4. **Pirmoji pagalba** – tai paprasti tikslingi veiksmai, naudojant turimas pirmosios pagalbos teikimo priemones ar kitokias priemones bei medžiagas, siekiant išsaugoti nukentėjusiojo gyvybę ar sustabdyti sveikatai žalingus veiksmus.

II SKYRIUS PIRMOSIOS PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

6. Mokykloje mokiniui ar darbuotojui, patyrusiam traumą, apsinuodijusiam ar esant

pavojingai gyvybei būklei, ūmaus gyvybei pavojingo susirgimo metu, pirmąją pagalbą suteikti privalo įvykio vietoje esantys šie darbuotojai (toliau – Darbuotojai, privalantys suteikti pirmąją pagalbą):

6.1. sveikatos priežiūros specialistas – visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas sveikatos priežiūrą mokykloje (toliau – VSS), bendrosios praktikos slaugytojas;

6.2. pedagoginiai darbuotojai (mokytojai, mokytojų padėjėjai, laisvieji mokytojai, švietimo pagalbos teikėjai);

6.3. kiti darbuotojai, atsakingi už pirmosios pagalbos suteikimą, kai ši atsakomybė nustatyta jų pareigybės aprašymuose.

7. Kilus grėsmei vaiko gyvybei arba esant ūmiai pavojingai sveikatos būklei teisėtus mokinio atstovus išskviečia visuomenės sveikatos specialistas, jeigu jo nėra – socialinis pedagogas.

8. Informuojamas progimnazijos direktorius, jeigu jo nėra, administracijos darbuotoją. Progimnazijos direktorių informuoja pagalbą teikiantis asmuo, klasės vadovas ar kitas pedagoginis darbuotojas.

9. Darbuotojai, privalantys suteikti pirmąją pagalbą, privalo būti išklauseję privalomuosius pirmosios pagalbos mokymus ir turėti tai patvirtinančius galiojančius sveikatos žinių atestavimo pažymėjimus.

10. Privalomuosius pirmosios pagalbos mokymus organizuoja ir sveikatos žinių atestavimo pažymėjimus saugo ir tvarko Mokyklos darbuotojas, kuris paskirtas atsakingu mokyklos direktoriaus įsakymu arba kai ši atsakomybė nurodyta jo pareigybės aprašyme.

11. Darbuotojai, privalantys suteikti pirmąją pagalbą, turi žinoti ir mokėti:

11.1. įvertinti įvykio vietą;

11.2. įvertinti pagrindinius gyvybės požymius (sąmonę, kvėpavimą);

11.3. atlikti pradinį gaivinimą,

11.4. žinoti kurioje mokyklos patalpoje laikomi pirmosios pagalbos rinkiniai ir mokėti jais naudotis;

11.5. iškviešti greitąją medicinos pagalbą (toliau – GMP) Bendrosios pagalbos centro telefono numeriu 112;

11.6. stabdyti kraujavimą, tvarstyti;

11.7. malšinti skausmą;

11.8. imobilizuoti pažeistą sritį esant lūžimui ar išnirimui;

11.9. suteikti pagalbą mėginusiam nusižudyti;

11.10. suteikti pirmąją pagalbą asmenims, patyrusiems elektros traumą, ištiktiems saulės smūgio ar šilumos poveikio, sušalusiems, skendusiams, užspringusiems, netekusiems sąmonės, įkástiems vabzdžio ar gyvūno, esant traukuliams, nudegusiems, ištiktiems šoko, apsinuodijusiems.

12. Mokykloje turi būti pirmosios pagalbos rinkiniai, kurie privalo būti darbuotojams lengvai prieinami mokykloje darbo metu ir laikomi šiose patalpose: mokyklos technologijų kabinetuose, raštinėje, mokytojų kambaryje ir sveikatos specialisto kabinete;

13. Už pirmosios pagalbos rinkinių, išskyrus laikomų sveikatos priežiūros kabinete, komplektaciją, priežiūrą ir papildymą atsakingas Darželio darbuotojas, paskirtas direktoriaus įsakymu. VSS atsakingas už savo kabinete laikomų pirmosios pagalbos rinkinių komplektaciją, priežiūrą ir papildymą.

14. Darbuotojai, privalantys suteikti pirmąją pagalbą, pasinaudoję pirmosios pagalbos rinkinio priemonėmis, ar pastebėję priemonių trūkumą rinkinyje, informuoja mokyklos darbuotoją, atsakingą už pirmosios pagalbos rinkinių komplektaciją, priežiūrą ir papildymą.

15. Pirmosios pagalbos teikimo priemonės, neatitinkančias joms keliamus reikalavimus (pasibaigusio galiojimo ir sugadintos), draudžiama naudoti teikiant pirmąją pagalbą.

16. Kiekvienas mokyklos darbuotojas turi:

16.1. žinoti kurioje mokyklos patalpoje yra laikomi pirmosios pagalbos rinkiniai;

16.2. žinoti Bendrosios pagalbos centro telefono numerį (112), kuriuo reikėtų kreiptis

įvykus nelaimingam atsitikimui ar kitai situacijai, reikalaujančiai neatidėliotinų veiksmų (įtarus, kad žmogus bando nusižudyti, aptikus sprogmenį, smurto atveju, kai kėsinama pagrobt, sugadinti ar sunaikinti turtą, įvykus eismo įvykiui, žmogui skęstant, gaisro atveju);

16.3. pamatę nelaimingą atsitikimą ar gyvybei pavojingą būklę, ar apie tai sužinoję, skubiai informuoja arčiausiai esantį mokyklos darbuotoją, privalantį suteikti pirmąją pagalbą.

17. Darbo vietoje progimnazijos pedagoginiai darbuotojai turi sveikatos žinių atestavimo pažymėjimą ir yra išklause 8 val. trukmės pirmosios pagalbos kursas.

18. Mokykloje turi būti mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) arba jų raštiškai įgaliotų atstovų sąrašai su adresais ir telefonų numeriais, kurie saugomi grupėse/klasėse ir (ar) Mokyklos raštinėje. Už nuolatinį šių sąrašų papildymą, atvykus naujam mokiniui, arba pasikeitus tėvų (globėjų, rūpintojų) arba jų raštiškai įgaliotų atstovų kontaktiniams duomenims, atsakingi klasių vadovai.

III SKYRIUS PIRMOSIOS PAGALBOS TEIKIMO EIGA

19. Darbuotojas, privalantis suteikti pirmąją pagalbą, pamatęs nelaimingą atsitikimą ar gyvybei pavojingą būklę, ar apie tai sužinojęs, nedelsiant vyksta į įvykio vietą su savimi atsinešdamas pirmosios pagalbos rinkinį ir telefoną bei teikia pirmąją pagalbą.

20. Atliekami šie pagrindiniai pirmosios pagalbos teikimo žingsniai:

20.1. Įvykio vietos įvertinimas ir, jei būtina, saugumo užtikrinimas. Tuo atveju, kai situacija pavojinga pagalbą teikiančiojo gyvybei ir sveikatai (griūvantys, krentantys objektai, gaisras, nuodingos medžiagos, elektros srovė, nukentėjusysis agresyvus, galimybė užsikrėsti pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamąja liga), būtina imtis priemonių pavojingai situacijai pakeisti (gesinti gaisrą, išjungti elektros srovę, naudoti apsaugos priemonės ir t.t.). Negalint turimomis priemonėmis užtikrinti situacijos saugumo, nedelsiant reikia skambinti Bendrosios pagalbos centrui telefonu 112 ir veikti pagal gautus nurodymus.

20.2. Nukentėjusiojo būklės įvertinimas. Vertinama ar yra pagrindiniai gyvybės požymiai kaip sąmonė ir kvėpavimas. Jei sąmoningas ir gali kalbėti, garsiai klausiama kas atsitiko, ką skauda. Vertinama ar yra kraujavimas, lūžiai, nudegimas, nušalimas ir kt.

20.3. GMP poreikio įvertinimas. Bendrosios pagalbos centro telefono numeriu 112 kviečiama GMP esant šioms sunkioms nukentėjusiojo būklėms:

20.4. nesąmoningas;

20.5. sunkiai kvėpuoja, dūsta;

20.6. jaučia diskomfortą, skausmą ar spaudimą krūtinėje, kuris trunka ilgiau kaip 5 min. arba kartojasi;

20.7. esant traukuliams

20.8. skundžiasi stipriu galvos skausmu arba neaiškiai kalba;

20.9. apsinuodijus;

20.10. įtariant galvos, kaklo ar nugaros sužeidimus;

20.11. įtariant kaulų lūžius;

20.12. GMP kviečia bet kuris įvykio vietoje esantis darbuotojas. Paskambinus Bendrosios pagalbos centrui būtina atsakyti į visus operatoriaus užduodamus klausimus apie įvykį ir vykdyti kitus operatoriaus ar GMP dispečerio nurodymus.

21. Neatidėliotina pirmoji pagalba turi būti teikiama įvykio vietoje, kitu atveju esant poreikiui ir galimybėms – Mokyklos sveikatos priežiūros kabinete.

22. Nuo nukentėjusiojo būklės įvertinimo priklauso kokie bus teikiami pirmosios pagalbos veiksmai:

22.1. gaivinimas, kraujavimo sustabdymas, žaizdų sutvarstymas, lūžusios vietos imobilizavimas ir kiti veiksmai atliekami laikantis jų atlikimo nustatytų algoritmų;

22.2. jei nukentėjusysis sužalotas keliose vietose ar keliais būdais, pirmąją pagalbą teikti būtina pradėti nuo to sužalojimo, kuris pavojingiausias gyvybei;

22.3. jei yra keletas nukentėjusiųjų, pirmiausiai pagalba teikiama tiems, kurių gyvybei gresia didžiausias pavojus. Tokiu atveju į įvykio vietą iškviečiami keli darbuotojai, privalantys suteikti pirmąją pagalbą.

23. Pirmoji pagalba teikiama naudojantis pirmosios pagalbos teikimo priemonėmis ir asmens apsaugos priemonėmis. Pirmoji pagalba teikiama iki bus stabilizuota nukentėjusiojo sveikatos būklė ir (ar) atvykusi iškviesta GMP pradės teikti skubiąją medicinos pagalbą.

24. Svarbi pirmosios pagalbos dalis yra ir psichologinė pagalba. Emocinis palaikymas ir nuraminimas sukelia saugumo jausmą: pirmiausiai pagalbą teikiantis asmuo turi pats nusiraminti ir ramiai informuoti nukentėjusįjį apie tai, kas vyksta.

25. Griežtai draudžiama nukentėjusiajam, susižalojus ar ūmiai sutrikus jo sveikatai, savo nuožiūra duoti vaistų. Vaistus galima duoti tik priklausančius nukentėjusiajam, sergančiam lėtine neinfekcine liga ir kai jam šie vaistai paskirti pagal gydytojo rekomendacijas ūmių sveikatos būklių atvejais.

26. Jei traumą patyręs ar ūmiai susirgęs mokinys, jam suteikus pirmąją pagalbą, negali toliau dalyvauti grupės/klasės veikloje ir (ar) vežamas į asmens sveikatos priežiūros įstaigą (toliau – ASPĮ), apie įvykį informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) telefonu, Mokyklos direktorius ar jo įgaliotas atstovas. Šią informaciją perduoda pirmąją pagalbą suteikęs darbuotojas.

27. Nukentėjęs mokinys nepaliekamas vienas ir būnama su juo iki atvyks į Mokyklą iškviešti mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba GMP.

28. Jeigu GMP susirgusį ar patyrusį traumą mokinį veža į ASPĮ dar neatvykus tėvams (globėjams, rūpintojams), jį lydi Mokyklos administracijos atstovas ar jų paskirtas asmuo ir lieka su nukentėjusiuoju, kol atvyks tėvai (globėjai, rūpintojai) arba jų įgaliotas asmuo.

29. Jei traumą patyręs ar ūmiai susirgęs darbuotojas, jam suteikus pirmąją pagalbą, negali toliau tęsti darbo ir (ar) vežamas į ASPĮ, apie įvykį informuojamas mokyklos direktorius ar jo įgaliotas atstovas.

30. Mokyklos darbuotojas, suteikęs pirmąją pagalbą ne VSS darbo metu, įvykį užregistruoja mokyklos traumų ir ūmių sveikatos susirgimų registre (1 priedas).

31. Nelaimingi atsitikimai, dėl kurių nukentėjęs mokinys ar darbuotojas patiria žalą sveikatai ar gyvybei registruojami, tiriami ir apskaitomi teisės aktų, reglamentuojančių nelaimingus atsitikimus, tvarka.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Visuomenės sveikatos specialisto funkcijų įgyvendinimą pagal savo kompetenciją kontroliuoja Šiaulių visuomenės sveikatos biuro direktorius ar jo įgaliotas asmuo.

33. Su pirmosios pagalbos organizavimo tvarkos aprašu turi būti supažindinti už vaikų ugdymą ir priežiūrą atsakingi pedagoginiai darbuotojai.

PATVIRTINTA
Šiaulių Salduvės progimnazijos
direktoriaus 2024 m. gruodžio 4 d.
įsakymu Nr. V-24-273(1.3)

1 priedas

ŠIAULIŲ SALDUVĖS PROGIMNAZIJA
MOKSLEIVIŲ NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ REGISTRACIJOS ŽURNALAS

Eil. Nr.	Nelaimingo atsitikimo data	Nelaimingo atsitikimo rūšis (lengvas, sunkus, mirtinas)	Akto forma U Nr.	Nukentėjusiojo vardas, pavardė, gimimo data, klasė, grupė	Nelaimingo atsitikimo vieta	Nelaimingo atsitikimo priežastys	Diagnozė (mirties priežastis)	Nelaimingo atsitikimo aplinkybės ir padariniai, laikino nedarbingumo trukmė
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.								
2.								
3.								
4.								

Pradėta:

Baigta: